

Ze tmy do svetla

PRACOVNÝ LIST Č.13 JEŽIŠ, NÁŠ DOBRÝ PASTIER

PODNETY K PRÍPRAVE NA BIBLICKÚ SÚŤAŽ BIBLIA PRE VŠETKÝCH 2020

BIBLIA PRE
VŠETKÝCH 2020

DIECÉZNY KATECHETICKÝ ÚRAD
BRATISLAVSKEJ ARCIDIECÉZY

Jn 10, 1-18

Veru, veru, hovorím vám: Kto nevchádza do ovčince bránou, ale prelieza inokade, je zlodej a zbojník. Kto vchádza bránou je pastier oviec. Tomu vrátnik otvára a ovce počúvajú jeho hlas. On volá svoje ovce po mene a vyvádza ich. Keď ich všetky vyženie, kráča pred nimi a ovce idú za ním, lebo poznajú jeho hlas. Za cudzím nepôjdu, ba ujdú od neho, lebo cudzí hlas nepoznajú.“ Ježiš im to povedal takto obrazne, ale oni nepochopili, čo im to chcel povedať. Preto im Ježiš znova vravel: „Veru, veru, hovorím vám: Ja som brána k ovciam: Všetci, čo prišli predomnou, sú zlodeji a zbojníci, ale ovce ich nepočúvali. Ja som brána. Kto vojde cezomňa, bude spasený; bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu. Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie. Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier položí svoj život za ovce. Nájomník a ten, čo nie je pastierom a ovce nie sú jeho, opúšťa ovce a uteká, keď vidí prichádzať vlka, a vlk ich trhá a rozháňa. Ved' je nádenník a nezáleží mu na ovciach. Ja som dobrý pastier. Poznám svoje a moje poznajú mňa, ako mňa pozná Otec a ja poznám Otca. Aj svoj život položím za ovce. Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohoto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier. Otec ma preto miluje, že ja dávam svoj život, a zasa si ho vezmem. Nik mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba. Mám moc dať ho a mám moc zasa si ho vziať. Taký príkaz som dostal od môjho Otca.“

Odporúčaná metóda: Bludesch



POROZUMENIE TEXTU

SLOVNÍK

Ovčinec - ohrada, do ktorej pastieri zatvárali ovce na noc, aby ich chránili pred vlkami.

Pastva - miesto, kde sa pasú zvieratá, lúka so zelenou trávou.

Nájomník, nádenník - robotník pracujúci za dennú mzdu, najatý pastier, ktorému viac záleží na mzde ako na ovciach. Keď vidí vlka, utečie, lebo sa bojí.

Dvere - kto prejde cez tieto dvere, spozná život, ktorý ponúka Ježiš. Dvere sú symbolom oddelenia, na jednej strane zlo, na druhej domov. Dvere sú znakom ochrany a vzťahu, sú to dvere k osobe. Dvere k slobode a životu. Ísť k Otcovi sa dá len cez Krista.

Ovce - pre zlodejov nemajú ovce ani tvár ani meno, pre pastiera má ale každá ovca svoje meno. V Ježišovej dobe dávali pastieri v Palestíne ovciam mená ako u nás dávali ľudia mená kravám.

Ovce počúvajú jeho hlas - na rozdiel napr. od kráv, ktoré sa spravidla ženú, ovce nasledujú svojho pastiera, ktorý ide pred nimi a poznajú jeho hlas. Nie je ani možné ich poháňať, iba viesť.

Volá ich po mene - bolo zvykom, že pastier dával ovciam meno, na ktoré ovce reagovali. Ale aj v obraznej rovine je Boh ten, kto volá každého človeka po mene.

...a nájde pastvu - pastier bol doslova životelom oviec, pretože tie si nevedeli sami nájsť ani pastviny, ani vodné napájadlá. Bol aj ich strážcom a ako taký s ovcami v košiari aj spával, aby ich aj v noci mohol chrániť pred lupičmi, či dravou zverou.



SÚVISLOSTI V PÍSME

k Jn 10,1.5.12-13: „Pán prehovoril ku mne takto: „Syn človeka, prorokuj proti pastierom Izraela; prorokuj a povedz im, pastierom: Toto hovorí Pán, Jahve: Beda pastierom Izraela, ktorí pásli seba! Či nie stádo pásavajú pastieri? Mlieko ste pojedli, vlnou ste sa obliekli, vykrmené ste pozabíjali, no ovce ste nepásli. Slabé ste neposilňovali, choré ste neliečili, ranené ste neobviazali, rozpráchnuté ste nezavrátili, ani stratené nehľadali, ale násilím a

hrôzou ste panovali nad nimi. A rozpáchli sa, pretože nebolo pastiera, stali sa pokrmom rozličnej poľnej zveri, áno, rozpáchli sa. Moje ovce blúdili po všetkých vrchoch a po všetkých vyvýšených kopcoch; rozohnané sú moje ovce po celom povrchu zeme a niet toho, kto by ich hľadal, niet toho, kto by šiel za nimi. Preto, pastieri, čujte slovo Pánovo: Ako žijem - hovorí Pán, Jahve -, pretože sa moje stádo stalo korisťou a moje ovce sa stali pokrmom všelijakej poľnej zveri, lebo nebolo pastiera; moji pastieri nehľadali moje ovce, pastieri pásli seba, nie však moje stádo: preto, pastieri, počujte slovo Pánovo: Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, prídem na pastierov, budem požadovať svoje ovce z ich ruky, urobím koniec ich pastierovaniu a pastieri nebudú viac pásť seba: vytrhnem svoje ovce z ich úst, nebudú im viac pokrmom“ (Ez 34,1-10).

„Beda pastierom, ktorí strácajú a rozháňajú stádo mojej pastviny, hovorí Pán. Preto takto hovorí Pán, Boh Izraela, proti pastierom, ktorí pasú môj ľud: Vy ste rozohnali moje ovce a rozplašili ste ich, nedohliadali ste na ne, nuž ja dohliadnem na vás, na zlobu vašich skutkov - hovorí Pán“ (Jer 23,1-2).

k Jn 10,3-4: Opýtal sa ho aj druhý raz: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma?“ On mu odpovedal: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“ „Pred nimi pôjde drvič, prelomia bránu, prejdú ňou a vyjdú. I pôjde pred nimi ich kráľ a Pán v ich čele“ (Mich 2,13).

k Jn 10,9: „Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil“ (Jn 3,17).

„Pán je môj pastier, nič mi nechýba: pasie ma na zelených pašienkach. Vodí ma k tichým vodám, dušu mi osviežuje. Vodí ma po správnych chodníkoch, verný svojmu menu“ (Ž 23,1-3).

„Budú sa pásť popri cestách a na všetkých poliach bude ich pastva. Nebudú lačniť ani žízniť, nespáli ich úpal ani slnce, lebo ich bude viesť ten, čo sa zlutoval, a popri žriedlach vôd ich napojí“ (Iz 49,9b-10).

„Po najhojnejších pastvách ich budem pásť, na vrchoch izraelského pohoria budú ich nivy, tam budú košiarit na výbornom trávniku. Budú sa pásť na záživnej paši, po vrchoch Izraela“ (Ez 34,14).

k Jn 10,11: „Lebo toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja sám budem hľadať svoje ovce a navštívim ich. Ako si pastier navštíví stádo, keď je uprostred svojich roztratených oviec, tak navštívim svoje ovce a vyslobodím ich z každého miesta, na ktoré boli zahnané v oblačný a hmlistý deň. Vyvediem ich spomedzi národov, pozbieram ich z krajín, privediem ich na vlastnú pôdu a budem ich pásť po vrchoch Izraela, pri potôčkoch a všetkých bydliskách krajiny. Po najhojnejších pastvách ich budem pásť, na vrchoch izraelského pohoria budú ich nivy, tam budú košiarit na výbornom trávniku. Budú sa pásť na záživnej paši, po vrchoch Izraela. Sám budem pásť svoje ovce a sám ich dám do košiara, hovorí Pán, Boh.

Stratené vyhladám, odohnané zavrátim, poranené obviažem, nemocné posilním, vykrmené a nemocné ochránim a budem ich pást svedomito“ (Ez 34,11-16).

k Jn 10,12-13: „Beda hlúpemu pastierovi, ktorý opúšťa stádo; meč proti jeho ramenu a proti jeho oku pravému; jeho rameno úplne vyschne, jeho pravé oko celkom vyhasne“ (Zach 11,17).

k Jn 10, 15: „V tom čase Ježiš povedal: „Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo. Môj Otec mi odovzdal všetko: A nik nepozná Syna, iba Otec, ani Otca nepozná nik, iba Syn a ten, komu to Syn bude chcieť zjaviť“ (Mt 11,25-27).

k Jn 10,16: „Ale ja pozbieram zvyšky svojich oviec zo všetkých krajín, do ktorých som ich roztratil, a privediem ich späť na ich nivy; budú plodné a rozmnožia sa“ (Jer 23,3).

„Národy, čujte slovo Pánovo; ohlasujte na ďalekých ostrovoch a vravte: „Ten, čo rozosial Izrael, pozbiera ho a ustráži ho ako pastier stádo““ (Jer 31,10).

„Toto však nepovedal sám od seba, ale ako veľkňaz toho roka prorokoval, že Ježiš má zomrieť za národ a nielen za národ, ale aj preto, aby zhromaždil vedno rozptýlené Božie deti“ (Jn 11,51-52).

„Ved' on je náš pokoj! On z oboch urobil jedno a vo svojom tele zbúral medzi nimi múr rozdelenia, nepriateľstvo, tým, že zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach, aby v sebe z tých dvoch vytvoril jedného nového človeka, a nastolil pokoj; aby v jednom tele skrze kríž v sebe samom zabil nepriateľstvo a zmieril oboch s Bohom“ (Ef 2,14-16).

„Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj povolaní v jednej nádeji svojho povolania. Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst. Jeden je Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkých a je vo všetkých“ (Ef 4,4-6).

„Veru, veru, hovorím vám: Prichádza hodina, ba už je tu, keď mŕtvi počujú hlas Božieho Syna a tí, čo ho počujú, budú žiť“ (Jn 5,25).

„Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas“ (Jn 18,37b).

„I postavím nad ne jedného pastiera, ktorý ich bude pást: svojho sluhu, Dávida; on ich bude pást, on im bude pastierom“ (Ez 34,23).

„A urobím ich jedným národom v krajine, na vrchoch Izraela; všetci budú mať jedného kráľa za panovníka, už nebudú viac dvoma národmi, ani viac nebudú rozdelení na dve kráľovstvá“ (Ez 37,22).

k Jn 10,17: „Otec miluje Syna a dal mu do rúk všetko“ (Jn 3,35).

k Jn 9,41: „Nechajte ich. Sú slepými vodcami slepých. A keď slepý vedie slepého, obaja padnú do jamy“ (Mt 15,14).

„Beda vám, slepí vodcovia! ... Hlupáci a slepci! ... Slepci!“ (por. Mt 23,16-18)

SÚVISLOSTI U OTCOV A V UČENÍ CIRKVI

Ján Zlatoústy, Komentár k Jánovi 1 veru, veru, hovorím vám: Kto nevchádza do ovčince bránou, ale prelieza inokade, je zlodej a zbojník. Tu skryto naráža na tých, čo boli pred ním, i na tých, čo budú po ňom, Antikrista a falošných mesiášov. Bránou nazval Písmo. Ono otvára poznanie Boha, ono stráži ovce a nedovolí prísť vlkom, čiže zabraňuje vstupu heretikom. Kto teda nepoužíva Písmo, ale prelieza inokade, čiže razí si inú, nie právoplatnú cestu, ten je zlodej. A hovorí „prelieza“, nie vchádza, podobne ako zlodej, ktorý chce prejsť cez ohradu a robí všetko nebezpečne. A keď hovorí „inokade“, skryto naráža i na zákonníkov, ktorí učili ľudské príkazy a nauky a spreneverovali sa Zákonom. A netreba sa rozrušovať, keď ďalej seba samého nazýva bránou. Pastierom i bránou sa nazýva v rozličnom význame. Privádza nás k Otcovi, a preto sa nazýva bránou. Stará sa o nás, a preto je pastierom.

Augustín, Traktáty na Jánovo evanjelium Alebo inak. Je mnoho takých, ktorí sa v tomto živote zvyknú nazývať dobrými ľuďmi. Akoby dodržiavajú príkazy zákona, no nie sú kresťanmi a veľmi často sa chvália ako farizeji: sme azda aj my slepí? (Jn 9,40). Toto všetko však robia nadarmo, keď nevedia, k akému cieľu to vzťahujú. Preto Pán povedal podobenstvo o svojom stáde a o bráne, ktorou sa vchádza do ovčince: „veru, veru, hovorím vám: Kto nevchádza do ovčince bránou, ale prelieza inokade, je zlodej a zbojník“. Nech teda pohania, Židia či heretici povedia: „žijeme dobre.“ Načo im to je, ak nevchádzajú bránou? Dobrý život má každému osožiť k tomu, aby dostal večný život. Asi nežijú dobre tí, čo buď pre slepotu nepoznajú cieľ dobrého života alebo ním pre nadutosť pohrdajú. Nik nemá pravú nádej, že bude žiť večne, ak nepozná život, ktorým je Kristus, a nevstupuje do ovčince touto bránou. Kto teda chce vstúpiť do ovčince, nech vstupuje cez bránu. Nech Krista nielen ohlasuje, ale snaží sa aj o Kristovu slávu, nie svoju. Kristus je však nízka brána: kto vstupuje touto bránou, musí byť ponížený, aby mohol vstúpiť so zdravou hlavou. Kto sa neponižuje, ale povyšuje, chce preliezať cez ohradu: a tak sa vyvyšuje, aby padol. Takíto sa tiež často snažia presvedčiť ľudí, aby dobre žili, a neboli kresťanmi. Chcú preliezť inokade, kraťnúť a zabíjať. Sú to zlodeji, lebo cudziu vec vyhlasujú za svoju, a lupiči, lebo čo ukradnú, to aj zabijú.

Tomáš Nasleduje **3 tomu vrátnik otvára**.

Ján Zlatoústy Nič nebráni nazvať vrátnikom Mojžiša. Jemu boli zverené Božie výroky.

Teofylakt Alebo vrátnikom je Duch Svätý, ktorý otvára Písma a ukazuje nám Krista. Augustín, Traktáty na Jánovo evanjelium Alebo inak. Pod vrátnikom máme rozumieť samého Krista. V ľudskom živote sú pastier a brána dve odlišné veci, oveľa väčšmi než vrátnik a brána. A predsa Pán povedal, že je pastier i brána. Prečo ho teda nechápeme i ako vrátnika? Otvára sa ten, kto zjavuje seba samého. Ak však hľadáš ako vrátnika nejakú inú osobu, cháp pod vrátnikom azda Duchu Svätého, o ktorom Pán hovorí: on vás naučí plnú pravdu (porov. Jn 16,13). Bránou je Kristus, ktorý je pravda. Kto iný otvára bránu než ten, čo učí pravde? Dávajme si však pozor, aby sme si nemysleli, že vrátnik je väčší než brána, lebo v ľudských domoch je väčšmi cenený vrátnik než brána, nie brána než vrátnik.

Augustín A kto iný vypúšťa ovce, než ten, čo im odpúšťa hriechy, aby ho mohli nasledovať, oslobodené od tvrdých okov? Nasleduje totiž **4 keď ich všetky vyženie, kráča pred nimi.** Vyháňa ich z tmy nevedomosti na svetlo, keď kráča pred nimi akoby v oblačnom a ohnivom stípe.

Teofylakt Označuje tak i Antikrista, ktorý na krátky čas pomýli, ale po svojej smrti nezíska nasledovníkov.

Augustín Ako sa však vyrieši táto otázka? Kristov hlas niekedy počúvali aj tí, čo neboli ovcami. Počúval Judáš, no bol vlkom. A ovce aj nepočúvajú: niektorí z tých, čo ukrižovali Krista, nepočuli, no boli ovcami. Nieкто povie: kým nepočuli, neboli ovcami. Zmenilo ich, keď počuli hlas, ktorý ich premenil z vlkov na ovce. (...) Mňa však vyrušuje i to, keď Pán skrze Ezechiela napomína pastierov a okrem iného im o ovciach hovorí: blúdiacu ste nezavolali (porov. Ez 34,4). Hovorí o nej ako o blúdiacej, no nazýva ju ovcou. Neblúdila by, keby počula pastierov hlas, ale blúdila preto, že počúvala hlas cudzieho. Hovorím teda: Pán vie, ktorí sú jeho: pozná predpoznaných, pozná predurčených. Oni sú ovcami: niekedy sa sami nepoznajú, no pastier ich pozná. Mnohé ovce sú vonku a mnohí vlci vnútri. Hovorí teda o predurčených. (...) Je však určitý pastierov hlas, pri ktorom ovce nepočúvajú cudzích a tí, čo nie sú ovcami, nepočúvajú Krista. Aký je to hlas? Kto vytrvá až do konca, bude spasený (Mt 24,13). Tento hlas vlastný neprepočuje, cudzí nepočúva.

Tomáš Nasleduje **8 všetci, čo prišli predom mnou, sú zlodeji a zbojníci.**

Ján Zlatouústy Nehovorí to o prorokoch, ako hovoria heretici, ale o buričoch. Preto aj určitým spôsobom chváli ovce, keď dodáva **ale ovce ich nepočúvali.** Nikde ho však nevidíme chváliť tých, čo neuposlúchli prorokov. Naopak, mocne ich karhá.

Augustín Rozumej teda: všetci, čo prišli mimo mňa. Proroci neprišli mimo neho, lebo keď prišli s Božím slovom a boli pravdiví, prišli s ním. On, Slovo a Pravda, poslal pred svojím príchodom hlásateľov, no srdcia tých, ktorých poslal, mal vo svojom vlastníctve. Telo totiž síce prijal v čase, no bol vždy, lebo na počiatku bolo Slovo (Jn 1,1). Jeho pokorný príchod v tele predchádzali spravodliví, ktorí tak verili, že príde, ako my veríme v toho, ktorý prišiel. Časy sa zmenili, viera nie. Tá istá viera spája tých, ktorí uverili, že príde, i tých, ktorí uverili, že prišiel. Všetci, čo prišli mimo neho, boli teda zlodeji a zbojníci, čiže prišli kradnúť a zabíjať. Ale ovce ich nepočúvali. Tie, o ktorých Pán povedal, že vie, ktoré sú jeho. Ovce teda nepočúvali tých, v ktorých nebol Kristov hlas: pomýlených, ktorí si vymýšľajú márnosti a zvádžajú úbožiacov. A dôvod, prečo sa nazval bránou, zjavuje, keď dodáva **9 ja som brána. Kto vojde cezo mňa, bude spasený.**

Augustín Mne sa zdá, že povedal „aby mali život, keď vchádzajú“, cez vieru, ktorá koná skrze lásku. Cez túto vieru vchádzajú do ovčince, aby žili, lebo spravodlivý žije z viery (Rim 1,17). A „mali ho hojnejšie“, keď vychádzajú. Keď praví veriaci zomierajú, majú život ešte hojnejšie tam, kde už nikdy opäť nezomrú. Tu v tomto ovčinci síce tiež nechýba pastva, no nájdú pastvu, kde sa nasýtia, akú našiel ten, ktorému bolo povedané: dnes budeš so mnou v raji (Lk 23,43).

Gregor, Komentár k Ezechielovi Vchádza teda k viere, vychádza k videniu. A pastvu nájde vo večnom nasýtení.

Teofylakt V mystickom zmysle je zlodejom diabol, ktorý prichádza pokušením, aby kradol nedovolenými myšlienkami, zabíjal súhlasom a následne ničil skutkami.

KKC 754: „Cirkev je totiž ovčinec, ktorého jedinou a nevyhnutnou bránou je Kristus (por. Jn 10,1-10). Je aj stádom, o ktorom sám Boh zvestoval, že bude jeho pastierom. A hoci sú ovce tohto stáda pod správou ľudských pastierov, predsa ich neprestajne vedie a živí sám Kristus, Dobrý pastier a Knieža pastierov (por. Jn 10,11), ktorý položil svoj život za ovce (por. Jn 10,11-15).“

KKC 764: „A toto kráľovstvo žiari ľuďom v Kristovom slove, v jeho skutkoch a prítomnosti.“ Prijatť Ježišovo slovo znamená „prijatť samo kráľovstvo“. Zárodokom a počiatkom Kráľovstva je „maličké stádo“ (Lk 12,32) tých, ktorých Ježiš prišiel zvolať okolo seba. On sám je ich pastierom (por. Jn 10-21). Oni tvoria pravú Ježišovu rodinu. Tých, čo takto zhromaždil okolo seba, naučil nový „spôsob konania“, ale aj ich vlastnú modlitbu.

KKC 2158: Boh volá každého po mene (Jn 10,3). Meno každého človeka je posvätné. Meno je ikona osoby. Vyžaduje úctu na znak dôstojnosti toho, kto ho nosí.

KKC 553: Ježiš udelil Petrovi osobitnú moc: „Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi“ (Mt 16,19). „Moc kľúčov“ znamená moc spravovať Boží dom, ktorým je Cirkev. Ježiš, „dobrý pastier“ (Jn 10,11), potvrdil toto poverenie po svojom zmŕtvychvstaní: „Pas moje ovce“ (Jn 21,15-17). Moc zväzovať a rozväzovať znamená plnú moc rozhrešovať od hriechov, vyhlasovať úsudky vo veciach učenia viery a vynášať disciplinárne rozhodnutia v Cirkvi. Ježiš udelil túto plnú moc Cirkvi prostredníctvom služby apoštolov a osobitne Petra: jedine jemu výslovne zveril kľúče od Kráľovstva.

KKC 60: Národ pochádzajúci z Abraháma bude nositeľom prislúbenia, ktoré dostali patriarchovia. Bude vyvoleným národom, povolaným pripraviť budúce zhromaždenie všetkých Božích detí do jednoty Cirkvi (por. Jn 10,16). Bude koreňom, do ktorého budú naštepení pohanovia, keď uveria.

KKC 606: Boží Syn, ktorý „nezostúpil z neba, aby... plnil svoju vôľu, ale vôľu“ Otca, ktorý ho „poslal“ (Jn 6,38), „keď prichádza na svet, hovorí: ‚... Hľa, prichádzam... aby som plnil tvoju vôľu, Bože.‘... V tejto vôli sme posvätení obetou tela Krista Ježiša raz navždy“ (Hebr 10,15). Syn si od prvej chvíle svojho vtelenia osvojuje Boží plán spásy vo svojom vykupiteľskom poslaní: „Mojím pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal, a dokonáť jeho dielo“ (Jn 4,34). Ježišova obeta „za hriechy celého sveta“ (1Jn 2,2) je výrazom jeho spoločensťva lásky s Otcem: „Otec ma preto miluje, že ja dávam svoj život“ (Jn 10,17). „Svet má poznať, že milujem Otca a robím, ako mi prikázal Otec“ (Jn 14,31).

KKC 614: Táto Kristova obeta je jediná a završuje a zároveň prevyšuje všetky obety. Je to predovšetkým dar samého Boha Otca, ktorý vydáva svojho Syna, aby nás zmieril so sebou. Zároveň je to obeta vteleného Božieho Syna, ktorý dobrovoľne a z lásky obetuje vlastný život svojmu Otcovi (Jn 10,17-18) skrze Duchu Svätého, aby napravil našu neposlušnosť.

KKC 649: Syn však uskutočňuje vlastné zmŕtvychvstanie svojou božskou mocou. Ježiš oznamuje, že Syn človeka bude musieť mnoho trpieť, umrieť a potom vstane z mŕtvych.

Na inom mieste výslovne hovorí: „Ja dávam svoj život a zasa si ho vezmem... Mám moc dať ho a mám moc zasa si ho vziať“ (Jn 10,17-18). „Veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych“ (1Sol 4,14).

KKC 609: Keďže si Ježiš vo svojom ľudskom srdci osvojil Otcovu lásku k ľuďom, „miloval ich do krajnosti“ (Jn 13,1), lebo „nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov“ (Jn 15,13). Takto sa v jeho utrpení a smrti stala jeho ľudská prirodzenosť slobodným a dokonalým nástrojom jeho božskej lásky, ktorá chce spásu ľudí. A vskutku dobrovoľne prijal svoje utrpenie a smrť z lásky k svojmu Otcovi a k ľuďom, ktorých chce Otec spasiť: „Nik mi ho [život] neberie, ja ho dávam sám od seba“ (Jn 10,18). Odtiaľ tá zvrchovaná sloboda Božieho Syna, keď ide dobrovoľne na smrť.



UŽIVOTNENIE

Zlodeji narobia v Božom stáde veľa škody. Predovšetkým tam, kde niet bedlivých pastierov. V rodine sme si pastiermi navzájom: rodičia sú pastiermi deťom, súrodenci navzájom, a niekedy aj deti rodičom. Ak sú všetci bedliví, Zlodej má oveľa menšiu šancu páchať škodu. Pamätaj na to, že sa v rodine (ale aj na pracovisku, v škole, vo farnosti a pod.) treba o seba navzájom starať: ponúkať dobré pastviny (napr. dobré spoločenstvo), varovať pred všetkým, čo by mohlo blížnemu škodiť a tiež sa vytrvalo modliť – najmä za tých najviac ohrozených.

Ježiš je bránou pre ovce, ale je aj bránou k ovciam. Je bránou pre pastierov. Tí majú k svojim ovciam prichádzať cez neho. Nemá byť ich túžbou, aby tých, ktorí sú im zverení, viedli podľa svojich predstáv, ale podľa predstáv Božích. Vždy si uvedom, že prichádzaš k svojmu blížnemu cez Ježiša. Skôr, ako začneš k nemu hovoriť, porozmýšľaj, po čom túži Ježiš, aby sa naplnilo v jeho živote.

Dobrá pastier dáva život za svoje ovce. Zriedkakedy ho dáva v jedinom okamihu sebaobetovania, že by zomrel pri tom, keď sa zastáva svojich oviec. Častejšie dáva svoj život postupne, po kvapkách, keď im dennodenne slúži, zabúdajúc pri tom na seba. Pri krste človeka sa vždy odovzdáva rodičom a krstným rodičom (prípadne dospelému krstencovi) zažatá svieca, ktorá je aj symbolom obety života. Tak ako sa svieca strávi v službe ľuďom, sa má stráviť aj kresťan v službe blížnym. Má postupne odovzdať život ľuďom, ku ktorým je poslaný. Som ochotný obetovať sa pre blížnych?

Nielen dobrý pastier pozná svoje ovce, ale aj ony poznajú jeho. Toto poznanie sa získava vlastným úsilím, častým osobným kontaktom – najmä v čítaní/počúvaní Božieho slova a v uvažovaní o ňom. Tam je možné dozvedieť sa, čo pastier od oviec chce a čo si nepraje, čo ho na ich správaní teší a čo ho zarmucuje. Uvedom si dôležitosť Božieho slova pre poznanie Pastierovho hlasu – nielen počas prípravy na súťaž, ale neustále.

Pastier má aj iné ovce. Ešte do jeho ovčince nepatria, ale ak by ho spoznali, mohli by byť ešte horlivejšie ako tie, ktoré má. Za všetko hovorí prípad apoštola Pavla. Ako môže pastier tieto ovce získať? Cez nás. Získať tieto ovce môžeš vtedy, keď im budeš o добрote nášho Pastiera hovoriť. A tiež, keď bude na tebe aj vidno radosť, že patríš do jeho stáda. Rozhliadni sa okolo seba: kto môže byť tou ovcou, ktorú túži Pastier získať? Čo urobíš pre to, aby si ho získal pre Krista?

Ľudia v súčasnosti nemajú veľmi radi obraz oviec. Nechcú patriť do stáda ako nejaká hlúpa ovca. Chcú byť samostatní. Ale ovca nie je hlúpa, keď žije v stáde, lebo vďaka tomu prežije oveľa ľahšie. Je iné zviera, ktoré je veľmi samostatné a riadi sa najmä svojimi chůtkami. Keď sa zatne, ťažko ho pohnať odpredu. Po latinsky sa volá Equus asinus – somár domáci. Ak máš niekedy chuť sa vzbúriť voči Božiemu vedeniu, pokojne si povedz: „Nebudem sa riadiť stádom, nie som hlúpa ovca. Ja som samostatný, ja som... osol.“ A potom sa rozhodni, kým chceš naozaj byť.

Nezabúdaj, že nie si len ovcou, ale si tiež pre niekoho pastierom. Keď nie kvôli inému, tak aspoň kvôli dobrému alebo zlému príkladu. Ktosi ide za tebou, ktosi ťa nasleduje a tým ti nevedomky zveruje úlohu a zodpovednosť pastiera. Komusi si starším bratom, priateľom, radcom, vodcom. Ako opatrne treba kráčať, keď viem, že dakto pôjde po mojej stope. Ako opatrne treba rozprávať, keď viem, že pre dakoho môžem byť prorokom. (podľa A. Dermeka, SDB)



SEBAREFLEXIA

„... ovce počúvajú jeho hlas. On volá ovce po mene ... a ovce idú za ním.“ Poznám hlas svojho Pastiera alebo sa často nechám pomýliť rečami, ktoré nekorešpondujú s Ježišovými slovami? Uvedomujem si, že hlas Pastiera sa môžem naučiť poznávať v Písme, v modlitbe a rozjímaní? Snažím sa týmto úkonom duchovného života venovať? Hlas pastiera mi zaznieva aj cez slová biskupov a pápeža. Počúvam ich s vďakou alebo odporujem (nahlas, alebo len v duchu) tomu, čo hovoria?

„...bude jedno stádo a jeden pastier.“ Modlím sa za to, aby všetci spoznali Krista a jeho poslanstvo? Modlím sa za zjednotenie kresťanov?

„Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince.“ Uvedomujem si, že misijné úsilie Cirkvi patrí medzi jej prvoradé úlohy? Zaujímam sa o dianie v misiách? V Katolíckych novinách sa na poslednej strane často píše o slovenských misionároch vo svete. Prečítam si aspoň občas túto stránku, aby som vedel, s akými ťažkosťami pri hlásaní evanjelia zápasia? Vnímam, koľkí misionári každý rok zomrú mučeníckou smrťou pri šírení viery? Modlím sa za misionárov? Podporujem ich činnosť aj hmotne?



MODLITBA

Pane Ježišu Kriste, môj dobrý Pastier. Túžim patriť do tvojho ovčince a poznať hlas, ktorým ku mne hovoríš. Pomôž mi vyhradiť si čas na stíšenie, upriamiť pozornosť na miesto v mojom vnútri – na svätyňu, kde si len Ty a ja. Kde sa ku mne prihováraš. Amen.

Ďakujem ti, že si mojim dobrým Pastierom a chceš, aby som žil život v hojnosti. Preto si za mňa zomrel. Vyvádzaš ma k tichým vodám, aby si mi osviežil dušu. Keď mi je ťažko, viem, že si so mnou. Lebo Ty si verný. Tvoja dobrota a milosť nech ma sprevádzajú po všetky dni môjho života. Amen.

Pane Ježišu, Ty, ktorý túžiš po jednom stáde a jednom ovčinci, modlím sa za jednotu všetkých kresťanov podľa tvojej vôle a tvojimi prostriedkami. Nech nám tvoj Duch dá schopnosť vnímať utrpenie spôsobené rozdelením, vidieť náš hriech, a milosť zjednotenia. Amen

Ježišu, dobrý Pastier, pomôž mi uvedomiť si a žiť tak, aby som ja sám bol dobrým pastierom pre iných. Amen.



ZAPAMÄTAJ SI

„Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier položí svoj život za ovce“ (Jn 10,11).



KVÍZOVÉ OTÁZKY

1. Vyber správnu odpoveď

Pastier oviec je ten, kto

- A/ vchádza bránou
- B/ prelieza inokade
- C/ prechádza cez stĺporadie

Ježiš povedal:

- A/ „Ja som brána k ovciam.“
- B/ „Ja som dobrý pastier.“
- C/ „Ja som brána.“

Zlodej prichádza, aby

- A/ kradol
- B/ zabíjal
- C/ ničil

Šalamúnovo stíporadie bolo

A/ veľké kryté stíporadie

B/ na východnej strane chrámu

C/ v chráme

Ježiš povedal: „Ja a Otec sme jedno.“ To znamená, že

A/ Boh Otec a Ježiš sú bytostne jedno

B/ majú tú istú spoločnú božskú prirodzenosť

C/ si rozumejú

Odpovedz

Čo ukázal Ježiš farizejom v podobenstve o dobrom pastierovi?

Kedy boli Sviatky Posvätenia chrámu a prečo sa slávilí?

Čo urobí dobrý pastier?

Čo znamená, keď Ježiš hovorí, že je dobrým pastierom?

Ježiš hovorí: „Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince.“ Koho predstavujú „iné ovce“?

2. Pravda - nepravda

„Dokedy nás chceš nechať v klamstve?! Ak si prorok, povedz nám to otvorene.“

„Ukázal som vám veľa dobrých skutkov od Otca. Pre ktorý z nich ma kameňujete?“

„Ján síce nerobil žiadne zázraky, ale všetko, čo Ján povedal o Ježišovi je pravda.“

„To nie sú reči posadnutého zlým duchom. Vari môže zlý duch otvárať oči slepým?“

„Všetci, čo prišli predo mnou, sú zlodeji a zbojníci, ale ovce ich nepočúvali.“

„Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie.“

3. Dopln chýbajúce slová

„Ja som dobrý Dobrý položí svoj život za ovce. Nájomník a ten, čo nie je pastierom a ovce nie sú jeho, opúšťa ovce a uteká, keď vidí prichádzať, aich trhá a rozháňa. Ved' je a nezáleží mu na ovciach. Ja som dobrý pastier. Poznám svoje a moje poznajú mňa, ako mňa pozná Otec a ja poznám Otca. Aj svoj pološím za ovce. Mám aj iné, ktoré nie sú z tohto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier. Otec ma preto miluje, že ja dávam svoj, a zasa si ho vezmem. Nik mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba. Mám moc dať ho a mám moc zasa si ho vziať. Taký príkaz som dostal od môjho Otca.“

4. Pospájaj výroky

1	Kto vchádza bránou,	A	ktoré konám v mene svojho Otca.
2	Kto vojde cezo mňa, bude spasený;	B	verte tým skutkom,...
3	Svedčia o mne skutky,	C	Pre ktorý z nich ma kameňujete?!"
4	... ale vy neveríte,	D	bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu.
5	Ak nekonám skutky môjho Otca,	E	je pastier oviec.
6	...keď už nechcete veriť mne,	F	neverte mi.
7	„Ukázal som vám veľa dobrých skutkov od Otca.	G	lebo nie ste z mojich oviec.